

APEL DRUŻYNY

Znaczenie apelu

Przy apelu naocznie doświadcza się jedności drużyny. Apel pokazuje, iż każdy w drużynie ma swoje miejsce: harcerz w swoim zastępie, zastęp w drużynie, wszyscy razem tworzymy całość.

Na obozie ma on miejsce codziennie rano w celu wciągnięcia flag. Drużyna na apel zbiera się również z okazji wszystkich obrzędów harcerskich, na rozpoczęcie oraz zakończenie wyjazdów drużyny itp.

Poza apelami „uroczystymi” drużyna zbiera się także na apele „techniczne” (np. *wytlumaczenie reguł gry*), które nie muszą zawierać wszystkich elementów opisanych w ceremoniale.

Styl apelu

Apel odbywa się zawsze zgodnie z ceremoniałem FSE. Przybywamy nań zastępem, w komplecie, z proporcem, szybko, w porządku i w mundurach.

Drużyna na apelu tworzy prostokąt, przy czym jeden bok zajmują szefowie. Zastępy nie ustawiają się losowo, lecz każdy ma swoje określone miejsce. Podobnie w zastępie harcerze ustawiają się według numeru w zastępie.

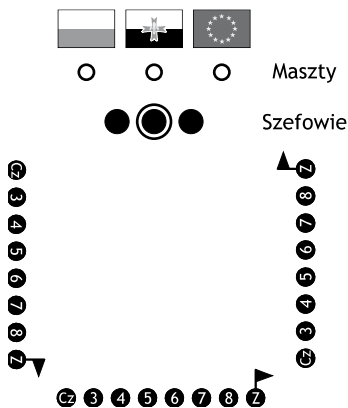
(Po prawej stoi zastępowy, obok niego harcerze od najwyższego numeru do najniższego, szereg zamyka czołowy. Kolejność w zastępie jest ustalona wg posiadanego stopnia (daty zdobycia) oraz daty złożenia Przyrzeczenia).

Podczas apelu przybieramy, w zależności od momentu, dwie postawy:

- **postawę „spocznij”**, która powinna być naturalna, bez „sflaczenia”, dłonie złożone za plecami na wysokości pasa, nogi prosto i stopy lekko rozstawione,
- **postawę „bacność”**, która wyraża naszą gotowość do służby i oznacza naszą wspólną wolę. Ta postawa podkreśla istotne chwile podczas apelu: ceremoniał flag, obrzędy harcerskie (*Przyrzeczenie itp.*) oraz wydarzenia dotyczące honoru drużyny (*przyznanie stopnia, sprawności, wstążek...*).

Podczas całego apelu mówi tylko drużynowy. Harcerze odpowiadają jedynie na wezwania. Ta zasada powinna być ściśle przestrzegana, ponieważ inaczej apel traci cały swój charakter i siłę wyrażania naszej jedności.

Przebieg apelu

- *Poczet flagowy stoi pod masztem jeszcze przed rozpoczęciem apelu*, zaczepia flagi na linki i ubiera białe rękawiczki. Szefowie ustawiają się na placu apelowym tyłem do masztów.*
- *Zastępy są schowane niedaleko placu apelowego, zastępowy wcześniej sprawdził, czy wszyscy są dobrze umundurowani.*
- *Drużynowy daje sygnał.*
- *Zastępy biegną i ustawiają się na swoich stałych miejscach. Gdy tylko zastęp ustawi się w pełnym porządku na swoim miejscu, od razu wznosi swój okrzyk.*
- *Drużynowy woła: „Semper...”*
- *Harcerze odpowiadają: „Parati!” (harcerki: „Paratæ!”) i stają na baczność.*
- *Drużyna wspólnie odmawia na głos Prawo Harcerskie.*

(W przypadku krótkich apeli można recytowanie Prawa pominąć, jednak zaleca się, by zwłaszcza podczas obozów, recytować Prawo Harcerskie każdego dnia na apelu porannym. Recytowanie pomija się także na apelu, podczas którego jest Przyrzeczenie, bo Prawo jest recytowane podczas obrzędu.)
- *Następuje obrzęd wciągnięcia flag.*

Gdy go nie ma, drużynowy daje komendę „spocznij” i następuje modlitwa „Ojcze nasz” (lub przechodzi od razu do obrzędów lub/i spraw bieżących).

Jeżeli śpiewa się Hymn, ale nie ma wciągnięcia flag, szefowie nie występują do przodu.

 - *Drużynowy woła: „Do hymnu!”, po czym szefowie robią trzy kroki do przodu i półobrót, zwracając się w stronę masztu. Następuje wciągnięcie flag, podczas którego wszyscy śpiewają „Króluj nam Chryste”, a wszyscy po Przyrzeczeniu salutują.*
 - *Gdy po wciągnięciu flag drużynowy woła „Po hymnie!”, wszyscy przestają salutować i przybierają postawę na spocznij.*

- Chłopcy ściągną berety z głów, wszyscy robią znak krzyża i odmawiają modlitwę „Ojcze nasz”, kończąc znakiem krzyża.
- Szefowie wracają pod maszt, robiąc trzy kroki do przodu i półobrót, zwracając się w stronę drużyny; poczet flagowy wiąże linki do masztów i wraca do swojego zastępu; wszyscy zakładają berety.**
- Krótkie wprowadzenie do dnia (np. myśl na dzień).
- Obrzędy harcerskie (Przysięga Wierności, Przyrzeczenie itd.)
- Sprawy bieżące (np. przyznanie stopnia, sprawności itd.):
 - Drużynowy woła „Semper...”, wszyscy odpowiadają „Parati!” (harcerki: „Parataë!”) stając na baczność.
 - Drużynowy zaprasza harcerza na środek i ogłasza, że Sąd Honorowy zdecydował o przyznaniu mu stopnia; podchodzi następnie do chłopca, wręczając mu naszywkę.
 - Harcerz podaje lewą rękę i salutuje drużynowemu; odwraca się i salutuje drużynie; drużynowy daje komendę „spocznij” i harcerz wraca na swoje miejsce; zastęp może wznieść okrzyk.
Jeżeli jest kilku kandydatów do przyznania stopnia, razem wychodzą na środek, ustawiając się w jednej linii.
 - Drużynowy woła „Spocznij!”.
- Krótkie ogłoszenia, pytania.
- Zakończenie:
 - Drużynowy woła: „Semper...”
 - Harcerze odpowiadają: „Parati!” (harcerki: „Parataë!”) stając na baczność.
 - Drużynowy woła: „Drużyna czuwaj!” salutując.
 - Harcerze odpowiadają: „Czuwaj!”, wszyscy po Przyrzeczeniu salutują.
 - Drużynowy woła: „Spocznij, w tył rozejść się!”.

***Poczet flagowy**

Gdy poczet flagowy stoi pod masztem jeszcze przed rozpoczęciem apelu, pozwala to skrócić czas apelu i nadaje mu większy dynamizm, gdyż flagi mogą iść w górę wkrótce po okrzykach zastępów.

Można jednak stosować bardziej złożony wariant, zwłaszcza gdy drużyna jest mała: wtedy wszyscy harcerze stawiają się na apel razem ze swoimi zastępami.

- Po okrzykach zastępów i wyrecytowaniu Prawa Harcerskiego drużynowy woła: „**Poczet flagowy wystąp!**”.
- Poczet flagowy udaje się do masztu; szefowie jednocześnie robią trzy kroki do przodu i półobrót, zwracając się w stronę masztu. Gdy poczet flagowy jest gotowy do wciągnięcia flag, drużynowy woła: „**Do hymnu!**” i dalej apel przebiega jak zwykle.

****Meldunki**

Są sytuacje (apel hufca, złoty itp.), gdy dla sprawdzenia liczby obecnych harcerzy może się okazać potrzebne przeprowadzenie meldunków. Wtedy, tuż po okrzykach zastępów, gdy wszyscy stoją na baczność, zastępowi (lub szefowie) wychodzą na środek placu apelowego, stają w jednej linii i meldują szefowi prowadzącemu apel.

- Szef: „**Zastępowi (drużynowi...) do raportu wystąp!**”
Zastępowi ustawiają się w jednej linii przed szefem. Prowadzący apel salutuje; zastępowi mu odpowiadają, salutując jednocześnie porporcami.
- Prowadzący apel podchodzi po kolei do każdego zastępowego na odległość 2 kroków, salutuje i wysłuchuje raportu:
- Zastępowy salutując porporcem melduje wg wzoru:
„Czuwaj! Ćwik Jan Kowalski melduje zastęp Rosomak na apelu kończącym Harce Majowe, stan 6-ciu, wszyscy obecni.”
- Po wysłuchaniu wszystkich meldunków prowadzący apel salutuje i woła: „**Raport wstąp!**”. Zastępowi jednocześnie salutują porporcami i udają się do swoich zastępów.

fot. Maciej Dmytrow

Apel wędrowników

Dla wędrowników apel nie ma znaczenia pedagogicznego. Dlatego odbywa się tylko przy szczególnych okazjach (*np. na zakończenie dużych spotkań*). Przebieg apelu jest taki sam jak w drużynie, pomijając jednak elementy typowe dla zielonej gałęzi (*bieg na apel, okrzyki, recytowanie Prawa*).

Apele na dużych spotkaniach

Wszystkie „duże” apele (*apel szczepu, hufca itp.*) odbywają się tak samo jak apel w drużynie. Wilczki jednak nie biorą udziału w ukrywaniu się przed apelem ani w biegu na apel.

Gdy w apelu uczestniczy wiele jednostek, należy przed apelem określić ustawienie każdej jednostki, żeby plac apelowy nie był za duży. Harcerze mogą stać w kilku rzędach, szefowie mogą się ustawiać razem ze swoimi jednostkami (*w linii szefów pozostaje tylko ekipa krajowa*).

SYGNAŁY NA APEL

